

**Wyrok Sądu Najwyższego
z dnia 13 listopada 1928 r.
sygn. akt III RW 1214/28**

Zeznania strony nie mogą być użyte jako dowód w sprawie zaistnienia przeszkody małżeńskiej.

Sąd Najwyższy jako sąd rewizyjny
pod przewodnictwem Prezesa Sądu Najwyższego Dworskiego,
a w obecności sędziego Sądu Najwyższego dra Dbałowskiego i sędziego Sądu
Najwyższego Bańkowskiego jako sędziów,
w sprawie Ludmiły Anastazji dwojga imion z Kręcinów Wieruskiej w Krakowie
powódki zastąpionej przez adw. dra Juliana Gertlera,
przeciw drowi Władysławowi Wieruskiemu, kandydatowi adwokatury w Krakowie
pozwanemu zastąpionemu przez adw. dra Józefa Woźniakowskiego,
o uznanie małżeństwa za nieważne,
wskutek rewizji obrońcy węzła małżeńskiego adw. dra Zygmunta Spingarna od wyroku
Sądu Apelacyjnego w Krakowie jako sądu odwoławczego z dnia 14 kwietnia 1928 r.,
sygn. akt Bc II 102/28, którym na odwołanie tegoż zatwierdzono wyrok Sądu
Okręgowego cywilnego w Krakowie z dnia 31 grudnia 1927 r., sygn. akt Cg Ia 595/27,
na posiedzeniu niejawnym

postanowił:

- 1) rewizji nie uwzględnić,
- 2) przysądzić stronie powodowej tytułem kosztów postępowania rewizyjnego kwotę 62,40 zł, które jej pozwany w dniach czternastu pod zagrożeniem przymusowego ściągnięcia zapłacić ma.

Uzasadnienie

Rewizja obrońcy węzła małżeńskiego nie wymienia wprawdzie przyczyn zaskarżenia wbrew przepisom § 506 pkt 2 k.p.c.¹, jednakże umożliwia urzędowe zbadanie wyroku w myśl dekretu nadwornego z 23 sierpnia 1819 r.², względnie rozporządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości z 9 grudnia 1897 r.³

¹ Austriacka ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna), Dz.U.P. 1895 poz. 113.

² Hofdecret vom 23sten August 1819 an sämtliche Appellations-Gerichte, in Folge höchster Entschliessung vom 7ten September 1818, über Vortrag der Hofcommission in Justiz-Gesetzachen, Justizgesetzsammlung 1818-1820 poz. 1595. Brak tekstu polskiego.

³ Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z 7 grudnia 1897 r., dotyczące się postępowania w sprawach spornych małżeńskich, Dz.U.P. 1897 nr 282.

Zbadanie to z urzędu zawnioskowane zresztą w rewizji, wykazało, że nie zachodzi przyjęta przez sąd odwoławczy przeszkoda w zawarciu małżeństwa z § 55 u.c.⁴ albowiem ustalenia, z których zaistnienie tej przeszkody wysnuto, poczynił sąd odwoławczy wyłącznie na podstawie zeznań powódki, które atoli w myśl art. VI pkt 1 ustawy wprowadzającej do k.p.c.⁵ nie mogły być użyte jako dowód wykazania ważnej przeszkody małżeńskiej.

Natomiast ze zgodnych ustaleń sądów niższych wynika, że powódka uprowadzona przez pozwanego, złożyła przyrzeczenie małżeńskie, w czasie, gdy pozostając pod bezpośrednim jego wpływem z rodzicami się nie stykała, a zatem w czasie, gdy nie można jej było jeszcze uważać za osobę wolności powróconą. Słusznie zatem przyjmuje sąd odwoławczy przeszkodę z § 56 u.c. wykazaną.

Wobec tych rozważań rewizji nie uwzględniono.

Orzeczenie o kosztach przyznanych powódce opiera się na przepisach §§ 41 i 50 k.p.c.

[Austriacka ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (austr. k.p.c.): 41, 50, § 506 pkt 2, Dekret nadworny z 23 sierpnia 1819 Zb. U.S. nr. 1595, Rozporządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości z 9 grudnia 1897 NO 283 Dz. U.P, Powszechna księga ustaw cywilnych dla wszystkich krajów dziedzicznych niemieckich Monarchii Austriackiej, Wiedeń 1811 (u.c.): § 55, § 56, Ustawa wprowadzająca u.c.: art. VI pkt 1.]

⁴ Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch für die gesammten deutschen Erbländer der Oesterreichischen Monarchie, Justizgesetzsammlung 1811 nr 946. Oficjalny tekst polski: *Powszechna księga ustaw cywilnych dla wszystkich krajów dziedzicznych niemieckich Monarchii Austriackiej*, Wiedeń 1811, cz. I-III.

⁵ Ustawa z 1 sierpnia 1895 r. zaprowadzająca ustawę o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna), Dz.U.P. 1895 poz. 112.